

Մանկանի Էֆեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻԿԻՆՃԻ ՄԵՆԷ

1867 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 25 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԻՍԻ

ՆԻՄԵՐՈ 354

Պատկերասիրական և արհեստական 300
կրկնապատկերներ, անկողնի գլուխներ, բաժանոց
խորաններ, 200 զ" օլուպ, արձաղ արհեստ
100 զ" օլուպ, և անկողնի ամբի 50 ար փայտե
արհեստներ:

Երանանքի արհեստներ, արհեստ
արհեստներ, արհեստներ, արհեստներ, արհեստներ,
և արհեստներ:

Մեծագույն և փոքր, արհեստներ, արհեստներ,
467 արհեստներ, արհեստներ, արհեստներ,
և արհեստներ:

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ ԵՍՆԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԷ

Դեկտեմբեր 25 հիւսիս իրթէսի .
Աչքաւոր 35-20
Գարանար 35-31

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԻՐ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

(Աճան Հաւան Բարձրագոյն)

Փարիս 2 յունվար .

Մօնիւթէ օրտա շու փէճճ իւլ օրտա
մուշ տուր :

« Խմբերակ օր հազար թիւերի, Սիւֆէ.
բայը քննարկէ թաշտիմ իսկն Բարա Է.
չիսինէ վերտիյի ճէվապընաա « տայիմաքի
« Կիպի պու եէնի սէնէյի տախի, քեաֆ.
« Ֆէյի աւվէթէրին Էլ չիւրի Էթ.
« րաֆրմա օրտապ պաշտարդըմա վէ
« օլ տէվէթէր իւլ իւնսիսթի տօսթա.
« Նէտէ պուլունմապ իչին հէր տայըմա.
« զուքէշ պուլունմապ զաւմա պիւր տէֆա
« տախի թաստիդէ միւզթէտիր օրտա.
« զումա իֆթիլիար իտէրիմ տէմիշ տիր:

Փարիս 3 յունվար .

Բաթրի նամ զապէթանըն Լօնտաաան
ալարապ նէշը իթտիյի պիւր թէլէկրաֆա
նէզարէն, սօն միւքեպէմէթ իւզէրինէ
գօնֆէրանս թէլէթինէ տայիր միւզա.
քէրաթըն թէլէթիւր օլունմապ գարաւ
վէրիլմիշ տիր:

Մատրիս 2 յունվար .

Գօրթէզ մէճիսի թարաֆընաան Գր.
րալիչանա թազտիմ օլունմապ լայիհա.
իւզէրինէ մէզթիւր մէճիսա միւճաաէ.
լէյէ պաշտանըն տրր . Մ . Նօսէտալ, Բօ.
մա մէսէլէսինաէ հիւքիւմէթին աթվար
ու հարաքեաթըն մէտհ իթմիշ տիր:

Լայիհա ումու մէն գապուլ օլուն.
մուշ տուր :

Ֆարանս . — Վիւքէլա թէլէթին

Կիւճիւլիւրի Էլուն տէվաթ իթմէքաէ տիր
Փարիսա տայիմա շիտաթիւ սօնգ
հիւքմ իթմէքաէ տիր:

Լիզպօնա Բօրթուքէզ հիւքիւմէթի
վիւքէլար իսթիֆարըն վէրմիշ տիր:

Բաթրի զապէթաա տէր քի, գօն.
ֆէրանս տայիր միւզաքէրաթ միւթ.
թէլէթիւր թէլէթիւր օլունմապ տուր:

Յունվար 3 իրաչար .

ԵՍՆԱՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԷ

Փարիս .

Գուրօնարը քէսիլմիշ .

Աչքաւոր 30.50

Գարանար 30.50

Լօնտաա .

Գուրօնարը քէսիլմիշ .

Աչքաւոր 32-8 տէն 8-8

Գարանար 30 տան 30-4

Օսմանը իսթիֆարազ 1865 ին .

Գուրօնարը քէսիլմիշ .

Աչքաւոր 238.73

Գարանար 240.

Ֆրանսիոյ ֆօնտօու. Օթ 3 Ֆայիյի .

Աչքաւոր 68.32-1

Գարանար 68.33

Իթալիա ֆօնտօու .

Աչքաւոր 44.20

Գարանար 44.30

Ա Չ Գ Ա Յ Ի Ն

ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ ՎԱՍԻԹԷԹԻ

« Գաւհրէտէ Գալուստեան վա.
սիսթի իսթի իւլ պիւր մէթէլէ վար տրր .
Ռւմու մէն միլլէթ պու վասիսթի տուլ.
մուշ վէ իչիլմիշ տիր . (ժամանակ Նօ .
115) պու վասիսթի նէ Ներսէս Էպիս.
կոպոս նէ Միլլիչ վէ նէ տախի Մեսրաֆ
Էպիսկոպոսար, հիւ պիւրիսի պու վասի.
սիսթի սաղաթմամաւորար . Լաքին
Էլէրչի խառն ժողով պիւր տէֆա շու մաա .

աւ իւզէրինէ տիգաթ իթմէ, Էլէրչի
պիւր եւլ լայրզը թէֆթիշ իւճթընա
ալաա, շիւքէմիլ Էօգ քի մէզ թիւր Գա.
լուստեան կտակը ճան ալապ մէյաանէ
չըզաք վէ կէրէք վարիսթին վէ կէրէք միւ.
լէթին հուգուգուա լիսսէթ օլունուր .

« Պուրաթըգաա Գալուստեան կրաա.
կրնըն պաթթալ Էալաա իճրաաթ գա մա.
սընըն սէպէպէրի իւզէրինէ ալալըմըզ
մալիւ մաթը մա իսթաաար սուրէթ աւ պէ.
եան իտէլմ . . .

« Միւթէվէֆա վանը կարապետ ա.
ղա Գալուստեան հայաթընաա վասիսթի.
թիւի իթմիշ տիր Պու վասիսթի նամէ ահ.
քեաթընմա միլլէթ, միւթէվէֆանըն զէվ.
ճէսի վէ վարիսթի, քեաթիթիսինտէ
քէնաի հիսսէլէրի վար տրր . Լաքին կա.
րապետ աղանըն վէֆաթընաան սօնաա
չէթանըն իչի Էօգ ա' . կիտէր զէվճէսի
Արուս հանըն Ֆիքրինի շէլիւր, վէ
գօճաարըն միւճէվէթաթը, նապա ագ.
ճէլէրի վէ ալաք քեաթիթի վարիտաթը
մաճթուզ օլուն օտանըն գալուստէ սիւ.
հիւրիւ օլունուր հալա, աիգաթ տէ.
լինիւր միւճէվէթաթ վէ 45 պիւր Մըաթը
լիտաթ գալաթ . թէքրաթ տէլինէ տիրաթ
գալաթըն, լաքին հաի իւլ նաանէ
սի գալաթ . Միւ հիւրչիմիշ օլուն գալաթ
ալաթըգաա, վուգու պուլան հիւլէ աւ.
լալըր, տիրաթն տէլիս աալա մէյաա.
նէ չըգար, վէ քեաթիթի հիւքիւմէթէ
տիւլիւր, կարապետ աղանըն վէճէսիտա.
վաա չաղըրըզ իսթիլիմապ օլունաաթ
տիրաթըն տէլիս քէնաի հիւսիւր քի.
ղա վէ մալիւ մաթը իւլ ալալըն, վէ օլ
մէպլազ տախի գալաթընըն օլունուր թէ.
պէլիսին կտէր . (1) Ֆաղաթ պու տէլի.
յի աղանըն իսթիլի վէրմէզ, Պուլուն իւ.
զէրինէ մէրզու մէթէվէթի օլունուր քի
օլ տէլիս աղանըն իսթիլի տախի վէրմէն .

մահացած մերգումէ խաթուն գիտատէ
իհիթիւթ թահիթնտա օլուպ, տիշար-
տան քիմսէ իլէ միւլագաթ իթմէսի մէն
օլունմուշ տուր: (2) Պուէսնատէ իսթին-
թագըն ֆէպէքէսի մազմաթա օլունուպ,
վէ մերգումէ իգրար իթմէք իւզրէ իքէն,
նակէհան պիր կիւն «Մեծապատիւ վէ
Ազգասէր» Յակոբեան թագաւոր աղա մահ-
պէսէ կիտէր, վէ Նուպար բաշանըն իս-
մի սայէսինտէ իշէրի կիրիպ Արուս հա-
նըմ իլէ սեյլէշմէք միւստատէսինէ մազ-
հար օլուր: . . . Յէրուսաք կիւնիւ Ա-
րուս հանըմ սէրպէսթ պրագըր, վէ
պուէսնէնին իւզէրինէ պիր բէրտէ չէ-
քիլեր: Միլլէթ թարաֆընտան տավա ի-
տէն, եօգ. վարիսլէրի տախի քէնտի պար-
շըլարընտա գոււլլէթի պիրիսինի պու-
տուգլարընտան եէնիլըրէր: Վարիսլէր-
տէն պիրիսի օլան Սահակ աղա Ամէրիգաեա
գատար կիտէր Ամէրիգա թէպասը օլմա-
ղա քի պուէնուշա պէլ քի հուգուգուշու
էլէ կէշիւրէպիլին, շիմաիեէ գատար պու-
մէսէլէ պուէ հալտէ եիւզ իւսթիւ գալ-
մըշ տըր: Վէ եա պիր սէնէ եախօտ 6 ալ-
անճագ գալմըշ տըր քի, Գալուստեան կա-
րապետ աղանըն միլլէթէ վասիլլէթ վէ իհ-
տա իթմիշ օլուտղու արապի, հիւքիւմէ-
թի Մըսըլլէ գանուշու ահքեամընճա,
սայիրլարընը մալի օլմուշ օլաճագ տըր,
չիւնքի, սեյլէնտիկինէ կէօրէ Մըսըլլտա
էօլլէ պիր նիգամ վար քի, պիր արագի ի-
չին պ'ր ատէմ պէշ սէնէ տիւզիւեէ սա-
հիպ թանըլպ, վէ քէնտիսի արագի սա-
հիպի մազմաթնտա հիւքիւմէթէ էօշիւ-
րիւնիւ էօտէր խէ, պէշ սէնէտէն սօնրա
օտտէմ օլ արագիեէ սահիպ տիր, իշթէ
պու վէճ հիւ համիլլէթքեար կարապետ
աղանըն սիլլէթէ իհտա իթմիշ օլուտղու օլ
ճէսիմ թօքրագլար թէհիլքէ իչինտէ տիր-
լէր: Էկէրչի կեդ. վարչուլիւն շիմաի-
տէն Մըսըր հիւքիւմէթինէ բրօթէսթօ
իթմէսէն, ազ վագըթտան օլ էմլաքըն
«խսյըրըն» կէօրիւրիւզ:

«Գալուստեան վասիլլէթինէ տայիր
վագաւար իւզէրինէ պուէ եազտըղմըզ

(1) Իրիվայթէ կէօրէ պաղը սէնէպաթ . . .
տախի սըրը օլմուշ իմիշ, պիլմէյիզ ա' էօլլէ
թէվաթուր իտէրլէր . . . վէ պուէ սէնէտ
մատտէսի տիր քի պագըլարըն . . . սինիլի-
նէ թօգանըպ տիթրէտիեօր իմիշ . . .

(2) Պիգիւմ մէսմուլիմիլլէ կէօրէ, Ժամանա-
կին պիրտիրտիլիստէն գանն օլունտուղու կի-
պի, Արուս հանըմ հիւքիւմէթտէ մահպուս
օլմուշ օլմաեղպ, իլլա քէնտի խանէսինտէն
տիշարըն չըգմամագ իւզրէ պիր գաշ կիւն
գաբուստուտա գապթիեէ պէքլէթտիրիւմիշ
տիր: Քէզալիք Յակոբեան կարապետ աղա
տախի Գահիրէտէ պուլունտուղու օթէլտէ
այնի վագըթտա թէվգըթ օլունմուշ, ֆա-
գաթ Նուպար բաշա հագըթիլլէրի եէթիչիպ
էվլէլա Յակոբեանը վէ պատէհու Արուս
հանըմը այնի կիւնտէ թէվգըթտէն գուր-
թաքմըշ տըր, աէնիլ . . .

ղայթթ մուլթասար պիր հիքեայէ տիր.
վէ էկէրչի Յակոբեան թագաւոր աղա պու-
հիքեայէտէ պիր եանըլըզ կէօրիւր իսէ,
տէր հալ պիլլէ պիլալիլէպիլի քի թաս-
հիհ իտէլիմ: Լաքին Արուս հանըմըն Ժա-
մանակըն 115 նիւմէրօսուշուտա տէրճ օ-
լունան պիր էլ եազըր տէր խաթըր օլուն-
մալը տըր: մէզքիւր շահասէթնամէյէ
պուգարագ, Գալուստեան կարապետ աղա
վէ Ֆաթընտան պիր գաշ կիւն էվլէլլէվ-
ճէսիլի չազըրըպ, տօլապընը աշար վէ
պին քիսէ ագճէլիք պիր թօրպա ալթու-
նու «պուէ սէնին տիր սէնի իչին սագլա-
մըշ իտիմ» աէյէրէք գարըսընա թէսլիմ
իտէր: պուէսնատէ Յակոբեան կարա-
պետ աղա օրատա հագըր իմիշ. վէ գէվ-
ճէսի Արուս հանըմ մէզքիւր ագճէսի օ-
նա թէսլիմ իթմիշ, կարապետ աղա Յա-
կոբեան տախի պիր մազպուզ սէնէտի վէ-
րիպ ագճէսի ալմըշ կէօթիւրմիւշ տիրը:
Գալուստեանըն վէ Ֆաթընտան սօնրա օ-
տաեը մէօհիւրլէմէյէ կէլաիլլէրլինտէ,
կարապետ աղա Յակոբեան աճէլլէ վէ թէ-
լաշ իլէ Արուս հանըմ կիտիպ, վէրտիլի
մագպուզ սէնէտինի կէրի իսթէր, մէր-
գոււմէ տախի տալընըլպ վէ շաշըրմագ ի-
լէ չըգարըր վէրիլ, վէ պալեատէ զեքր օ-
լունան իգըրանմէսլին իմգալաւորըթա-
րիլինէ գատար նէ մէզքիւր մագպուզ
սէնէտինի վէ նէ տախի թէսլիմ իթմիշ օլ-
տուղու ագճէսի կէրի ալմալըշ տըր: Իշ-
թէ Արուս հանըմ պուէ թագըրիլի վէրմիշ
Մկրտիչ եպիսկոպոս վէ Նուպար բաշա
հուգըրուշուտա, վէ իւչիւնիւն իմգասը
իլէ թաստիպ օլունմուշ տուր:

«Պալատէքի հիքեաեէ իլէ պուէ շա-
հատէթնամէյէ պիր պիրլէրի իլէ րուպար
իտէն, Գալուստեանըն վարիտաթը մէվ-
ճուտ օլան օտանըն տիվարընը տէլէն քիմ
օլուտղունու չաբուք պուլուր . . . Պուէ
վագաւարըն Նեյսէս վէ Մկրտիչ եպիս-
կոպոսլար բէք իյի պիլլէրլէր, խառն ժո-
ղով էկէր իսթէր իսէ պուէլարտան մա-
լիւմաթ իտինէրէք պէօլլէ պիր ճէսիմ
մէպլաղտէն իպարէթ օլան պիր կտակը
գուրթարապիլիլ:

«Էկէրչի Արշալոյսուն տէթիլի կիպի
երուսաղէմ էմլաքընըն կէրի վէրիլմէսի
խուսուտու Նուպար փաշանըն քէյֆինէ
րաճի պիր քէյֆիեթ իսէ, վէ էկէրչի
Նուպար բաշա քէնտի մալահաթ կիւզա-
րը օլան Յակոբեան պիրտտէրլէրին սէօ-
զիւնիւ տիլլէյէրէք, պուէ հագըսըլըլը
իճրա իթմէք իսթէեօրսա, էկէրչի Գա-
լուստեանըն 50 պին իրալըզ վասիլլէթի
տախի պուէ թէսիլի սայէսինտէ զայպ օլ-
մագ թէհիլքէսինտէ իսէ, վէ էկէրչի Նու-
պար բաշա պուէ իշէրի պիլլէրլէր, Յակոբ-
եան պիրտտէրլէրի քէնտի համիլլէթի
թահիթնա ալմըշ իսէ, միւշարիլլէյէ բա-
շա հագըթիլլէրի քէնտի էօմիւրլէրլինտէ
պիր պիլլէր եանըլ իչէմէքտէ, վէ քէն-

տի իյիլլէրի իւզէրինէ տախի քիր կէ-
թիլլէքտէ տիրլէր, թէվարիլի նէ բաշա-
տան վէ նէ տախի գրալտան իթիրազ
իթմէզ. սէնէվի 100 պին զուրուշ իրա-
տա վէ 50 պին իրաեա մուգապիլ 4/5
պին իրալըզ պիր մէպլաղը Ֆագըլէթ առտ
իտէն շաշըրմար կիւն պէ կիւն միլլէթի-
միգտէն էքսիլմէք իւզէրէ տիրլէր. նէրէ-
տէ գալըր Մեծ. վէ Ազգասէր Յակոբեան
թագաւոր աղանըն այտա 5-6 իրաւը:

«Չաթէն էհալի պէյնինտէ կիտէրէք
գըլ ու գալ արթմագտա օլուպ, հէրքէս
Նուպար բաշանըն իսթինէ իրաեթ վէ ի-
թիրազ իթմէքտէ իսէտէ, պուէ տախի
պիր վագըթ իչին տիր: Մէմուլ իթմէ-
լիզ քի, Նուպար բաշա հագըթիլլէրի պի-
լէրէք եախօտ պիլմէեէրէք Յակոբեանըն,
րըն էլինտէ ալաթ օլմուշ օլուտէն, ումա-
լըզ քի պուէ պիր եանըլ, վէ գուլլէթէ
գարըն էհալիլլէ էգմէք վէ կեդընալան
վարչուլիլլու քէնտի թէչէպպիւտա-
թընտան կէրի տուրտուրմագ իչին Արշա-
լոյսուն պիր իճատը տըր:

«Խառն ժողովա շունու տախի իխ-
թար իթմէքի պօրճ սաեարըզ քի, շիմաի-
եէ գատար աղըր եախօտ կէվլէք տալ-
րանընը, էհալի Նուպար բաշանըն իս-
մինէ իհիթիրազ իթմէսինտէն մէմուլ իտէ-
եօր: Լաքին էկէրչի կէրէք տօղլուտան
տօղլուեա Նուպար բաշաեա եաղարագ
վէ եախօտ պիր սայըր թէտպիր իլէ, Գա-
հիրէտէ Յակոբեանըն թէեսիլլինի ա-
գալթմագա, Գալուստեանըն վէ սայիր
կտակարըն սաղալթմագա Երուսաղէմ կալ-
ուաճըլարընը կէրի ալմագա, Մըսըրտա
պուլունան վարիտաթը միլլէեէնին վէ մէ-
սարիֆաթըն հալինի թէֆիլ իթմէյէ
պիր չարէ պուլմագ իսէ, պուէ իչին է-
հալի իւզէրինտէ իյի թէեսիլլի օլմաեա-
ճագ վէ սօնու տախի իյի օլմագ, խառն
ժողովուն իւզէրինտէ սայըր իհիթիրազլար
պուլունտուղու տախի իրիվաեթ օլու-
նուր իսէտէ, շիմաիլլէք սարֆը նագար ի-
տէրիլ:»

Ժամանակ:

Ժամանակըն միւլէլլիլինէ խապեր վէ-
րիլիզ քի, խառն ժողովուն պուէ արա
պաշգա չօգլուզ իչէ պագաճագ վագթի
օլմաւորընտան, պուէ պապտէ չօգլուզ
նագարը տիգպաթըն տալթ իթմէք գահ-
մէթինտէն սարֆը նագար իթմիլ: Խառն
ժողովուն պիր պիլլէք պիլլիւք կիճէ
վէ կիւնտիւզ, սապտհ վէ ալալամ էօլլէն
վէ իքինտի տիւչիւնէճէք, եօրուլաճագ
չալըշաճագ վէ զուհմէթ չէքէճէք պիր
Փրկիչ իշի վար տըր, Փրկիչտէ պիշարէ-
կեան աճ վէ չըպլաթ օլուտղու վագըթ-
լար պուէ գատար տիւչիւնիւլլէլ իքէն,
շիմաի նաղըլ իսէ հիքմէթ պուէա թէք-
միլ վագթիլի պուէնա սարֆ իթմէքտէ
տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր: պուլուն-
լա տիմէք իսթմէյիլ քի Փրկիչ իչինէ

տիգգաթ իթմէսին, հաշա՛, հաթթա՛ մուղայիւրի օլարադ տահա զիեատէ իթ. սէ իթթիխարրմըդ տըր. լաքին պունուէն իլէ պէրապէր պիրազտա, եանի փրկիչ իշինէ կէօսթէրաիսի թէլաշ վէ զիհն եօր. զուէլուզուէն եիւզտէ ծնու գատար պաշգա իշէրիւզէրինէ տախի սարֆ իթ. սէ, նիշէ իշէր կէօրէպիլի. Նէ՛ օլուու վէ նէ՛ օլաճագ Գարա կէօմրիլիւն մա. հուու մուհապէսի. . . . Նէ՛ օլաճագ պալառէքի Գահիլէ իշէրի. Հիւքիւմէթ մարիթէթի իլէ ֆազըր ֆուզարառան ճէպրէն տըճէ թօրլանմազ թէտպիրիլի տիւշիւնէն խառն ժողով, միլիթէ հիւս. նի թիգասը իլէ իհտա օլուէան վարիտա. թը օլ հիւքիւմէթ մարիթէթի իլէ գուր. թարմադա ճահա ու իգտամ իտէմէ՛ գ մի, իթսէ վէ եախօտ սայրը կէօնէ պիր եօլ իլէ իսթէսէ մուվաթիֆադ օլամա՛ գ մը. միւրառ իթսէ Գարա կէօմրիւք հիսապ. լարընը ալամա՛ գ մը, վէրէմէզ օլուուզլա. լարը հալտէ իճապ իտէնի թէրթիպ ի. տէմէ՛ գ մի. . . . իտէպիլիք էմմա քէնաի. լէրինէ «տէրտ» օլան փրկիչ իշի վար. . . . տուր պիրազ օ իշ պօլուլտուէքի պաշգա իշէրին թէսվիեթինէ պագըլսն:

ԱՎՏԵԹ

Հայար.

Իւշ այտան պէրու իսթանպօլտան ուղադառ գալուպ, վէ փրկիչ պիշարէ. կեանք հոարէսի զմիւրնտա մեծ. տօգ. թօր Գա ուստեանն հիմմէթինէ միւրա. ճաթ իթտիկիմ իլէ պէրապէր, գէվա. թը խայրիսահանն տախի համիլիթէթ ու մոււվէնէթինի ըծա իթտիկիմ մա. իլամ տուր:

Շու ճիւզի պիր միւտտէթ զարֆըն. տա մէզքիւր խայրաթիտէնին իտա. ըսի հապընտա զուհուրա կէլէն ա. ըաճիֆ վէ իթթիլարար, սիլիւրին մէ. ըազ վէ էսէֆիլի մուճիպ օլուուզու կի. պի, աճիլիւրինին տախի վէ հաթթա իթ. ըաթ մլթթէպէտէ մէրազ վէ թէեսսիւֆիւ. նիւ պատի օլուուզուէտան, տիւն սապահ սաաթ իւշ պուշուգ րատտէլէրինտէ վա. բօրտան չըգար չըգմազ, հիշ պիր եէրէ ուղրամազըլուն տօղըու փրկիչէ կիթմիշ, վէ հէր պիր շէսի կէօգտէն կէշիւրիլիմ. տէ, Մեծ. Գալուստեան էֆէնտիլին ի. տարէսի հազըրնտա նէ գատար մէմուէն օլուուզ վէ իզհարը թէշէքքիւր իթմիշի. սէմ, էֆէնտիի միւմայիլէճէ գարըն կէ. ըք տօղըուտան վէ կէրէք տօլայըտան, վէ կէրէք ըէսմի վէ կէրէք զայրի ըէսմի զուհուրա կէլիշ օլան առապէթլէրին վէ կիւճիւքէրին եալընը պիր գաշարը հի. քեայէօլին իշիթտիկիմտէ տախի օ գա. տար մահգուէն օլուպ վէ թէաճճիւպ իւ. լէմիշիմ տիր:

Հայար, պու տէֆալըգ ուզուէն պահս.

Լարա կիրիշմէյէ վազթիմ միւսաատէ իթմէ. տիկինտէն, եալընը շու գատար օլէյլէրիմ. քի. Փրկիչ շիմտիքի հալտէ տէրքեար օլան զուսուլարըլա տախի, պու անէ գա. տար էյլէ պիր թէմիլիք, ըահաթլըգ, նիզամ, տիգգաթ վէ առապ ու ախազ իսահաթը կէօրէմէմիշ տիր, վէ պուէ. տան սօնրախէ, եինէ սիլիւրին հիմմէթ վէ ֆիւթու վէթի սայէսիլտէ մէզքիւր խայ. րաթիտանտէ, իսթանպօլտա հիշ էմմալի կէօրիլմէտիք իսահաթ վէ ըահաթլըգ կէօրիւլէճէ կիւտէն պաշգա, իպնա ու ին. շասնիա միւլէսսէր օլուուզու մուզ Պէզճեան վարժարան տախի, ինշալահ ազ վազըթ. տան հէր ճիհէթլէ իքմալ վէ թէզիւն գըլընարազ, քեաֆիթէյի տիւշմէնէրին մահճուպիլիթլէրինի մուճիպ օլաճագ տըր:

Կէրէք շիմտիքէ գատար զուհուրա կէլիշ, վէ կէրէք շիմտիտէն սօնրա կէօ. ըիւլէճէք օլան առապէթ վէ միւշքիւլա. թա կէլինտիքտէ, խապէր վէրիլիք քի, պիզ եինէ էվիլէրի ֆանոսեանը, վէր. տիկիմիպ սէօգիւ կէլի ալմայըպ, էլտէն կէլտիկի մէրթէպէ պիր վազըթ տահա էզ ճան ու տիր խալիսանէ վէ սատադաթ իւզի միլիթիլիթիլ խըսմէթ իթմէք վէ հէր նէվի մուգալէմէթէ զալիպ կէլմէք մագսէտիլիլ շալըշմազ նիլիթիլտէյիլ էմմա, մեազալահ, տիւշմէնէր պիլիլ զալէպէ իտէրիլ իմիշ, պիլիտէ օլ վազըթ աարիւն ձեր ի գուլիս ձեր տէյէրէք, սիլ. լէրին մուհա. քէմէսինէ միւրաճաթ իթ. մէքիլիլ մէճիլուր օլուուզ:

Իմտի Հայար, մատամ քի պէնտէնիլ սիլիլէրին նիլիթի խայրիլիսի վէ վիտէն. տիտէսի իւզրէ փրկիչին իսահա ճահիլիլ շալըշմազըլա հազըր պուլուէմագտա. երմ, մատամ քի հէր պիր իսահաթտա սիլ. լէրին համիլիթէթ վէ մոււվէնէթի է. հէմիլիթէթտէն տիր վէ՛ մատամ քի երմ պաշը վէ Ծնունդ եազլաշմագտա տըր, աճէլէթէն սախալէթ ու ֆիւթու վէ. թիլիլիլ ըծա իտէրիմ:

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

— Փանոսեան էֆէնտիլին ալտէթի. նի Մէճմուհա խապէր վէրէրէք, գա. թէն «մէրտիլի իտէրէք» վէրմիշ օլուու. զու տըրու հալըն ահ քեամընճա, պիր ան էվիլէ մուհաքէմէեէ պուլուրմասընը տա. վէթ իտէրիլ:

— Մանգուլմէմիլին 549 ունճու նիւս. խէսինտէ նէշրինի վատ իթտիլիլիլ մէք. թուպ տուր:

Ռուսամոլք եւ Թուրքիոյ մէջ իրենց մէկ արձագանքը

Իզմիր/ Արշալոյսը 25 նոյեմբերի 819 ըդ թիւին մէջ հանգուցեալ Միքայէլ Նալ. րանդեանց հայրենասէր երիտասարդին նկատմամբ իւր կարծիքը կը յայտնէ այս.

խօսքերը ըսելով, « ոմանք անոր դորճքե. ըր զորս հայրենասիրական կ'անուանեն, մինչեւ երկինք կը բարձրացնեն. ուրիշ. ները կըսեն թէ չարագործ եւ խռովա. յոյզ անձ մըն էր նա, եւ գիտեսիրանկ Հայ ազգը խռովութեան ու երկպառա. կութեան մէջ ձգեց ոչ միայն կենդանու. թեան ժամանակը, այլեւ իւր մահուանէ ետեւ, եւ իրօք ցաւալի սրտիւ կը լսեմք թէ ազգային երկպառակութիւնը խիստ ծանր եւ վնասակար կերպարանք մի ըս. տալած է նոր Նախիջեւանի մէջ՝ ի պատ. ճառս փոխադրութեան եւ թաղման անդ զիսկին հանգուցելոյն: »

Քիչ մը անդին իըյարէ, մեր գատու. ղութիւնը կրնայ սխալած ըլլալ: Այսու. ամենայնիւ արժանահաւատ եւ բարե. սիրտ անձ մը Բէզէրսպուրկէն հետեւեալ կերպիւ կը գրէ մեզ անոր վրայօք:

« 2. Նալբանդեանն զուք եւս դա. «տապարտելով դատապարտէիք, եթէ «գիտացեալ էիք պէթ գմի կամ գերկուս «ի յոգուէնցն ապիրատութեանց, զորս «գործեաց նա ի վնաս բազմաց՝ է՛ զի «յայտնի եւ է՛ զի, գաղտ իւրովք բազ. «մահնար մեքենայիք, յորոց ի գիւտ «ճարտար էր նա առաւել քան զվարդա. «պետն իւր գիտէն: Արդ հատուցումն «արդարապէս հատուցաւ նմա, քանզի եւ «արդարոյն ոսկերք բողբեցին ի գերեզ. «մանէ առ այն, որոյ դատաստան ոչ նիր. «հէ: »

Երբ ազատութեան շահառակ մը, ե. ղտկան ազգասէր մը, իրաւունքի եւ ճըշ. մարտութեան պաշտպան մը, գրադէտ մը, ազգային բարեբար մը, Նալբանդեանց մը, ինչպէս շատերու յայտնի է վեղարի մը զորդմամբ, քանի մը ուստաւէրներու դաւաճանութեամբ, եւ մեծ տէրու. թեան մը բռնութեամբ զօհ կրնայ ան. դուլ աշխատութիւններով նոր Նախիջե. ւանի մանկուոյն եւ նոյն իսկ ազգին թէ նիւթապէս եւ թէ բարոյապէս նպաստե. լէն յետոյ, երբ սոյն դիւցազունք հայ. րենասէր ոգին Հայ երիտասարդութեան լուսաւորեալ մասին սրտին մէջ յաւեր. ժական կերպով կը զորոյնուի եւ անոնց մտքին մէջ իւր յիշատակը անմոռաց կը պահուի, անոր մահուանէն յետոյ կըր. քոտ, վրէժխնդիր եւ ռիսկալ անձնր լոկ սնապարծութեան եւ փառասիրու. թեան համար մէկ կողմէն Ռուսիոյ կա. ռապարութեան պաշտպանութեամբ, ու. րուն հանգամանքը ամենուն յայտնի է, միւս կողմէն նախանձոտ եւ մոլի կրօնա. ւորի մը վեղարին հովանաւորութեան ներքեւ այն ահաւելի եւ աւերիչ գէնքով, այսինքն կրօնամոլութեան տատապկով սպառազէն կելլին, եւ այն վառվռուն եւ ազգասէր երիտասարդին անունը խօսքով նախատելէն, անոր ընտանի եւ հրապա.

րակի կեանքը պարտաւելն, բարեմիտ
հասարակութեան առջին զանի «չարա-
գործ եւ խռովայոյց» քարոզելն եւ պա-
տիւր մրոտելն ետքը կը ժպտնին լազ-
րական ասպարէզը իջնալու փորձ փորձել
եւ Արշալոյս մը իրենց արձագանք կը գրա-
նեն։ Այո՛, այս ամենը տեսնելն յետոյ,
արդարախոհ եւ ազգասէր մէկը անհնար
է որ չուշաբրի, զարմանքը զենքը չգրա-
ւէ, պժգալի զգուանք մը իրեն չագդէ եւ
անոնց որսապահութիւնը նկատելով՝ դա-
ռնն ժպտալ մը չարձակէ։ Անհնար է որ
Արշալոյսին այսչափ ատեն վրան նշմար-
ուած ազգային խնդիրներու մասին կերպ
մը անտարբերութիւնը, անոր մինչեւ
ցարդ զգոնութիւնը կամ իւր ունեցած
մէկ տեսակ կովու կամ... ի անվորդով
ծանրութիւնը առժամանակեայ վրայէն
թօժուելը դիտելով անգամ մը չըսէ իւ-
րով թէ արդեօք այս մարդը ի՞նչ շար-
ժաւութիւնով, ի՞նչ բանէ շրջապատ
խել մը զրպարտող անձերու հետ կը մի-
անայ, ուշիմ գրչի մը ըսածին պէս Նալ-
բանդեացի ստուերը անգամ անոր գերեզ-
մանէն անդին հարածական վանելու կը
ձգնի եւ ամեր դատողութիւնը կրնայ սը-
խարած ըլլալ «ըսելով» հանձարեղ, այլ
նուազստարտի տէր գիշերադէմ կրօնաւո-
րի մը աշակերտին, Ռուսաց աչքը մըտ-
նելով համար քաղցին ստակովը կառուց-
ուած» Թէոդոսեայ վարժարանը Ռու-
սիոյ տէրութեան ընծայող (1) բազմա-
հարուստ, բայց ազատատեաց եւ ազ-
գատեաց խախտեանցի կոպիմակից, իսկ
ազգասէր, ազգին պատուոյն նախանձա-
խնդիր հայրապետեանցի եւ անոր հա-
մամտներու ոտխի մը, ռուսամոլի մը
արժանահաւատ եւ բարեսիրտ ամա-
կանը տալով անոր Բէթէրպոլէկէն
խըրկած նամակը կը հրատարակէ, աս
կէ ի զատ իւր բանասիրականին մէջ ան-
մահ Նալբանդեանցի բարուց եւ վա-
րուց գիտովն ներհակ կենսադրու-
թիւն մը, որուն աւելի պարտաւորիր ա-
ծականը տալ կը վայելէ, կը հրատարակէ
եւ որ ամէն անգամ զրպարտութիւններէ
ու արիւթիւններէ յետոյ այս թուոյն ա-
ռաջին մասին մէջ եւ ոչ իսկ անոր լա-
հանգամանքներէն մին կը յիշէ։

Է՛հ, Արշալոյսը հաւաստի ըլլայ թո՛ղ
որ հայ լուսաւորեալ երիտասարդութեան
սրտին այս կերպով ուղղակի հարուած մը
տուած եւ գայն ի խոր խոցած է։

Այդ զրպարտութեամբ եւ քսու-
թեամբ ի ու անհիմն, զազիր եւ խուժ-
գուժ բարբառող յորինուած այն կեն-
սադրութեան կամ պարտաւորութեան հեղի-
նակին հետ ըսելիք մը չունիմ, քստ ո-
րում յաջող եւ փորձառու գրչի մը կը
ձրգնտայր անհրաժեշտ պարտքը եւ կու-

գամ Արշալոյսի հետ խօսելու այդ տառ-
տող նամակին համար, եւ նախ կը ծա-
նուցանեմ իրեն որ Նալբանդեանց իրեւ-
մարդ հաւանական է որ սխալած ըլլայ,
սակայն իւր գործերը, իւր նահատակու-
թիւնը, բոլորովին կը ծածկեն եթէ գոր-
ծած յանցանք մըն ալ ունէր։

Եւ թէ անմեղ եւ անշուշտ մէկու մը
պատիւը մրոտող, այսինքն անոր կրկին
մահ պատճառող ռազմաբարձի մը յորժուա-
ծը առանց ստորագրութեան չհրատա-
րակուիր, հետեւաբար տեղի կուտայ
կասկածելու թէ ազգասէր նպատակ մը
ունի եւ գաղտնի շահեր կը պաշտպանէ։

Բ. Այդ նամակը գրողը պէտք է գէթ
Նալբանդեանցի շատ ապիւրատութիւննե-
րէ մին յիշել անդ, որպէս զի ընթերցողը
համոզուի։

Մարտի 2-ը Էսքիսէ Էսքիսէ։

Երեսն փութաւ թէ շքի օրմուշ
տուր, Մարտի 1-ին մէջիս ընթերցել
չէրիւթ նէ զարեթիւնէ։ Մէսսնէսի,
տախիլիէ, Ս. Միլեօս հարպիլէ, Սահ-
թուրի պահիլիէ, Եսմուրուլու մալիլէ, վէ-
ճէր-սէտտէթ Եսման էլ չիսի Բ. Տիլե-
եանի տանի ու մուրու խարիճիլէ նէ զա-
րէթիլէ նապ ու թայիլին օրմումուլար
տուր։ Մէսիլիի սեմուլիլէ նազըրը հէ-
նուլ նապ օրմումումիշ տուր։

ՀԱՎԱՍՏԱԾՈՒԹՅՈՒՆ ԹԵԼԵԿՐԱԳՐԱԿԻԹԵ

(Սեւն-Հէն-Բարձր-Էսքիսէ։)

Լիզպոն 4 յունվար։

Մարքի տը Լուլէ պիր գապիլնէթ օ
թէ շքիլ մէմու ըրիլէթիլն գապուլ իթմիշ
տիր։

Փարիս 3 յունվար ապպահրն սաաթ
6 սընտա։

Գանթիլթիլիսիսիլէ նամ գազէթ ա
իմքէրաթ օր հապրէթիլի գապիլնէթ մէճ-
իսի ապալարնը գապուլ իթմիլիլիտէ,
օրտու գապրէնուլնէն էլ զէմիլէթիլ իւ-
զէրիլն իարար իթմիշ օրտուղունու եւ
լանա չըգարըպ, եւնիլիլնէ միւնաթէպէթիլ
իլէ իմքէրաթ օր հապրէթիլիլ իլէ տիլէ-
իլ մուազգամա հիշ պիր վալըթ պու-
տէրէճէ խալիսանէ վէ տուլմանէ թէպ-
րիլիլէ վուգու պուլմամը օրտուղունու
իլալէթէն պիլաիլմիշ տիր։

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ՎԻԵՆԱ ՎԵ ԲՈՒՍԻԱ ԲՈՒՆԳՕԼԱՐԸ

Վիեննանը հէր նէվի բիսնգօ տգօի-
օնլարը վէ բրօմէսլէրի, Գալաթատա Գօ-
միսիօն իսանդաբուսու եանրնտա Նօ. 16
սարբաթ ճանէթ օ տիւ քքեանընտա փի-
րուլթ օրմումագտա տուր։

Մէրգուլ Մ. Ճանէթ օ հիշ պիր քիմ-
նէ իլէ շէրիլիլիլ օլմանըպ, վէ սաթտըրը

պիլէթէր իւզէրիլնէ գալպ օլմանաճա-
ղը թէէմին գըլընմըշ մանաթնտա պիր
նէշիլ պէյպա միւհիւր պասըմըշ տուր։

Պու տէֆա վիեննա տալաֆրանկա
յունվար պիրտէ շէքիլէճէք քրէտի մօպի-
լիլէ փիւնքօսու, ապսիօն վէ բրօմէսլէրի
տախիլ պու մահէլտէ ֆիրուլթ օլուն-
մագտա տուր։

Քէզալիք պու մահէլտէ Բուսիանըն
պիրիլնէ վէ իքիլնէիլ իսթիգրազարը բիան-
գօսունուլն պիլէթէրի ֆիրուլթ օլուն-
նուր։ պունլարն սէնէվի 0/0 տէ 3 ֆա-
լիգի օլունպ, վէ իքիլ տէֆա շէքիլիլ։ վէ
պու տէֆա յունվար 1/13 տէ շէքիլէճէք
տիր։

Պիրիլնէ Նօ. դազանաճաղ 200 պիլն,
իքիլնէ 75 պիլն, սալիլիլիլ հաքէպա 40
պիլն, 25 պիլն, 10 պիլն, 8 պիլն, 5 պիլն
վէ 500 գարպոն դազանաճաղար տուր։

ՎԻԵՆԱ ԲՈՒՆԳՕԼԱՐԻ

Ալթիլիլ տէվէթիլ ֆիլիսիլէիլ թա-
րաֆրնտան թէէմին օլունուպ, վիեննա-
տա պուլունան միւթէպէր բիլեանգօլա-
րն կէրէք «Բրօմէս» վէ կէրէք «Լօգ»
թապիր օլունան գօնսօլիլիլտէն, Գու-
եուլմուլ չարչարնտա Գարամանլը օղու-
սօգաղընտա Նօ. 26 Պաղտատիլեան Մը-
կըրտիլ աղանըն տիւ քքեանընտա ֆիրուլթ
օլունուր։

Ջիւտտէ մաիւմաթ իսթէլէն գաթ-
լարն, մէրգուլ միւրաճաաթ իթմէլէրի
իլէն խասթէթէն իլան օլունուր։

Էրմիլի թիւճճարլարնտան կրկնա-
տումար ուսուլիլտէ տէֆէր թուլթ-
տուլմագ իսթէլէնլէր, եախտա պու
թարղ իլէր մէսլա տէ ֆիլէրլէրիլ թէս-
վիլէ իթմիլիլ վէ նիգամնա գօլմագ
միւրաթ իտէնլէր իլէն, իլպու իլմէ աշի-
նա օլունպ, վիգիլթա իլէ վէ էհիլէն սու-
նէթտէ պու թարղ խըմէթիլիլ իլմա-
սընա հազըր պուլունան պիր գաթ վար-
տուր, իսթէլէնլէր ֆիւրքճիւ իտան օտա-
պաշարնտան սիւալիլտէպիլիլիլ։

Գպրոցի եւ կում տան մէջ Հայկաբա-
նուլիլն, աշխարհագրութիւն եւ Գաղի-
լիլէրէն գաւ տալու, եւ տեղեկագործու-
թիւն սորվեցունելու կարող փութուհի-
մը պէտք ունեցողնիլը, Պէշիքթաշ ճէր-
րահ Բօհաննէ աղալէն կրնան տեղեկու-
թիւն ստնել։

ՍԱԼԻԳ ՎԱՋԷԹԱ

ԳԱՐԱԳՆՏ Ե. ՓԱՆՍԵԱՆ

ԼԵՎԱԹՆ ՀԵՐԱԼՅԵՐ ՓԱՊԻԱԿԵՐԻՆԵԹ
189-62.10.18 20.10.18 20.10.18 20.10.18
ԵՐԵՎԱՆԻ ԳԱՐԱԳՆԱՆ ԵՎԵՐՈ 187։

1) Մաղիկ թիւ 440։